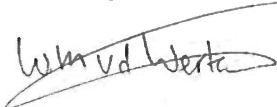

Onderwerp	Bestuurlijk verzoek noodopvang vluchtelingen
Zaaknummer	352404
Portefeuillehouder(s)	Edwin Tas
Programma / beleidsveld	Programma 5
Auteur	Team Samenleving
Datum vergadering	14 april 2026
Openbaar	☒ Ja
In OR	☒ Nee
Bijlagen	1
Kernboodschap	Het college besluit het Veld IJFC2 op sportpark Groenvliet beschikbaar te stellen aan het COA voor een noodopvang. Hierbij houdt het college rekening met een opvang van 100 tot 150 vluchtelingen voor een periode van 6 maanden. Het college vervolgt de komende dagen het gesprekken met het COA om de afspraken te concretiseren en stelt het bestuur van IJFC op de hoogte van dit besluit.
Relevante eerdere besluiten	
Behandelveorstel voor commissie en/of raad	
Bestuurlijke afstemming	College
Advies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het veld IJFC 2 op sportpark Groenvliet beschikbaar te stellen aan het COA voor de tijdelijke noodopvang van vluchtelingen. 2. Bestuurlijk opdrachtgever wethouder Tas namens het college de onderhandelingen met het COA te laten vervolgen voor de invulling van de noodvang en hiervoor de volgende kaders mee te geven: <ol style="list-style-type: none"> a. Groepsgrootte van 100 tot 150 personen b. Gemengde doelgroep c. Duur van de opvang 6 maanden d. Het COA zoveel mogelijk zelf laten voorzien in veiligheid, recreatie en zorg 3. De raad schriftelijk te informeren over het besluit op het verzoek noodopvang vluchtelingen.

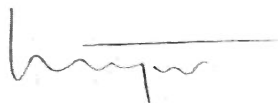
Besluit:

ahhoord

Het college van IJsselstein,

Wilma van de Werken
secretaris

Ester Weststeijn
burgemeester

Onderbouwing advies

Aanleiding verzoek tot beschikbaar stellen noodopvanglocatie

De opvang voor vluchtelingen staat onder druk. Het COA geeft aan dat de opvanglocaties overvol zitten en heeft op 13 maart een bestuurlijk verzoek gestuurd naar het college voor het realiseren van een noodopvangvoorziening. Op korte termijn is er een tekort van ongeveer 4.500 opvangplekken, oplopend tot ongeveer 7.900 plekken richting het einde van de zomer. Deze situatie is urgent. Ook de minister heeft in de brief 'Samen werken aan meer grip op migratie en opvang' van 26 maart jl. een expliciet beroep gedaan op alle gemeenten om opvangplekken te regelen, in het bijzonder de gemeenten die nog niet voldoen aan hun wettelijke taak in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet).

Spreidingswet

In IJsselstein voldoen we (nog) niet aan de Spreidingswet, waardoor ook onze gemeente direct wordt aangesproken. De taakstelling voor de spreidingswet is 205 opvangplaatsen. Sinds de invoering van de wet is het nog niet gelukt om opvangvoorzieningen te regelen voor vluchtelingen. Hierdoor is de gemeente ingeschaald op trede 2 van de interventieladder en heeft de toezichthouder (provincie) de gemeente verzocht om nadere informatie. Als uit deze informatie onvoldoende voortgang blijkt, zal opschaling naar trede 3 plaatsvinden en komt de gemeente onder actief toezicht te staan.

Eerdere (crisis)noodopvang in IJsselstein.

In sporthal De Oever heeft IJsselstein in 2015 en rond de jaarwisseling van 2022/2023 een (crisis)noodopvang gerealiseerd voor een periode van dagen (2015) of weken (2022). De opvang verliep destijds soepel. Naast de opvang voor vluchtelingen heeft IJsselstein ook ervaring opgedaan met het opvangen van ontheemden uit Oekraïne, die momenteel opgevangen worden in de oude Wenteltrap.

Locatiezoektocht

In de zoektocht naar een noodopvanglocatie zijn verschillende plekken in IJsselstein onderzocht. Hierbij zijn leegstaande gebouwen, sportaccommodaties en mogelijke (gras)velden onder de loep genomen. Randvoorwaarden van het COA waren hierbij dat er al stroomvoorziening, riolering, watervoorziening en een geschikte ondergrond aanwezig moest zijn of in zeer korte tijd geregeld kon worden. Daarnaast hebben we naast intern advies van de beleidsvelden OOV, opvang, sportvoorzieningen, ruimtelijke ordening, ruimtelijke projecten ook het advies van de politie meegenomen voor de veiligheid op en rondom de verschillende locaties.

Uit deze zoektocht zijn 4 potentiële locaties naar voren gekomen voor nader onderzoek met het COA. Het COA geeft hierbij aan dat het gewenste aantal plekken en de duur van de opvang samenhangt met de te kiezen locatie. Voor een locatie die meer opbouw vergt is het wenselijk dat de duur langer is.

Na een schouw heeft het COA het volgende advies gegeven bij deze vier locaties met daarbij de voorkeurslocatie.

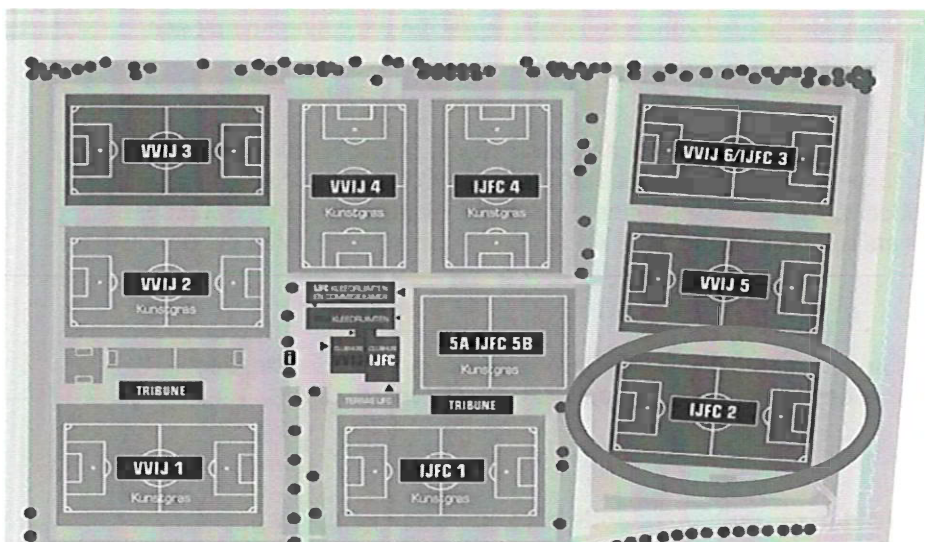
Locatie	Capaciteit	Advies COA
Gemeentehuis 1ste verdieping	< 100 personen	Niet geschikt. De gezamenlijke entree zorgt ervoor dat deze locatie niet geschikt is (veiligheid en privacy). Ook is de locatie te klein om de juiste faciliteiten (zoals sanitaire voorzieningen) aan te brengen,
Podium	± 200 personen	Technisch geschikt, negatief advies Locatie wordt regelmatig gebruikt voor evenementen en is gelegen in het centrum.

Sportpark Groenvliet	Tot 400 personen	Geschikt (voorkeursoptie COA) Goede ligging en ontsluiting, geschikt voor unitbouw, kwalitatieve opvang mogelijk, snel inzetbaar,
WOC 2 ^{de} verdieping	Nader te bepalen	Geschikt Snel inzetbaar, eigen entree, goede indeling.

College advieskeuze locatie

Met de analyse van het COA in ogenschouw genomen wordt Sportpark Groenvliet door ons als meest geschikte locatie bevonden. We zien dat Veld IJFC2 in principe alleen voor wedstrijden op de zaterdag wordt gebruikt en niet voor trainingen door de week. Het is een ruime locatie, dichtbij voorzieningen. De locatie biedt de mogelijkheid voor omheining van de locatie met een aparte opgang voor bewoners en personeel van de opvangplek. Ook kan op het veld worden geparkeerd, waardoor nabijgelegen parkeergelegenheid geen hinder ondervindt. Door te kiezen voor unitbouw is er privacy voor bewoners, wat tot meer rust leidt dan een bestaand gebouw waarbij gebruik wordt gemaakt van schotten.

Aandachtspunt voor de locatie is het verplaatsen van de wedstrijden. Dit moet in overleg met beide voetbalverenigingen die gebruik maken van sportpark Groenvliet. Ook moet het veld weer in originele staat worden teruggebracht. Het COA heeft aangegeven dit op eigen kosten te doen.

College advieskeuze voor aantal personen

We houden bij de keuze voor het aantal personen rekening met de mogelijkheden op de locatie en de draagkracht van de omgeving/maatschappelijke impact. De capaciteit van de locatie is volgens het COA max. 400 mensen. Het voorstel van het COA is om 150 mensen op deze locatie onder te brengen om dit voor hen ook financieel haalbaar te maken. Aangezien we rekening houden met de draagkracht van de omgeving adviseren we om uit te gaan van een bandbreedte tussen de 100 en 150 personen.

Het uiteindelijke aantal, binnen deze bandbreedte, zal worden bepaald in overleg met het COA. Hierbij zal de samenstelling van de groep en de mogelijke voorzieningen invloed hebben op het totaal aantal overeen te komen opvangplekken.

College advieskeuze voor periode

Het COA stelt een periode van 9 maanden voor, mede om de financiële haalbaarheid en mogelijke voorzieningen.

We adviseren om met het COA in gesprek te gaan naar de mogelijkheden voor de voorzieningen op locatie voor een periode van 6 maanden, zodat de velden beschikbaar gemaakt kunnen worden voor het nieuwe voetbalseizoen. Het gaat hierbij om 6 maanden opvang exclusief de op-, afbouw en oplevering van de locatie in de originele staat.

College advieskeuze doelgroep

Wij geven een voorkeur voor de opvang van een gemengde groep. Het COA geeft aan dat de doelgroep die komt afhankelijk is van de instroom uit Ter Apel en overige opvanglocaties die worden gesloten. Het is hierdoor slechts beperkt mogelijk om in te schatten welke doelgroep zal komen op deze locatie.

We adviseren de voorkeur voor een gemengde groep uit te spreken naar het COA en in gesprek te blijven over de mogelijkheden in samenstelling.

Alternatieven

Alternatieve locaties

Gemeentehuis 1ste verdieping

Deze is door het COA als niet geschikt bevonden. De gezamenlijke entree zorgt ervoor dat deze locatie niet geschikt is in het kader van veiligheid en privacy. Ook is de locatie te klein om de juiste faciliteiten (zoals sanitaire voorzieningen) aan te brengen.

Podium

Is voor de capaciteit en duur van de opvang vergelijkbaar met sportpark Groenvliet. Deze locatie kan als alternatieve locatie fungeren. Het nadeel van deze locatie is wel dat deze direct naast een evenemententerrein ligt. Dit kan overlast geven voor de opvanglocatie.

WOC 2de verdieping

Het WOC wordt door het COA ook als geschikte locatie aangemerkt. Hierbij is de capaciteit nog onduidelijk maar kan worden gedacht aan ongeveer 100 personen. Voordeel van deze locatie is dat deze relatief snel op te zetten is. Nadeel is wel dat er met schotten worden gewerkt, waardoor er minder privacy voor bewoners is. Ook zitten er twee kinderopvangcentra in hetzelfde gebouw, wat tot commotie kan leiden.

Niets doen

Wanneer we niets doen zal de druk op de asielketen onverminderd hoog blijven. Met een noodopvanglocatie kunnen we een bijdrage leveren om deze druk te verminderen.

Risico's

Risico's na de besluitvorming in de aanloop naar de exploitatie van de opvang.

In IJsselstein is eerder ervaring opgedaan met noodopvang, waarbij toen overwegend begrip was in de samenleving. Sinds 2022 is het maatschappelijk klimaat echter veranderd en is landelijk meer weerstand zichtbaar. Ook zijn er groepen actief die zich organiseren rondom dit onderwerp. Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat dit kan leiden tot maatschappelijke onrust, met name rondom momenten van besluitvorming. Dit kan druk zetten op het college en de raad en kan leiden tot veiligheidsrisico's voor betrokken bestuurders en medewerkers. Hier hebben we specifiek aandacht voor. We maken gebruik van regionaal beschikbare kennis en ervaring om deze risico's te mitigeren. Daarnaast bestaat het risico dat het vertrouwen in de gemeente onder druk komt te staan, bijvoorbeeld als inwoners zich onvoldoende gehoord voelen. Dit kan bijdragen aan polarisatie in de samenleving.

Om deze risico's te beperken is het belangrijk om het maatschappelijk sentiment vroegtijdig te volgen en inwoners tijdig en duidelijk te informeren.

Risico's tijdens de exploitatie van de opvanglocatie

Tijdens de opvang bestaat het risico op incidenten op en rond de locatie. Het COA is verantwoordelijk voor het beheer en de afhandeling van incidenten op de locatie. De komst van 100-150 extra inwoners kan leiden tot overlast in de omgeving. Dit kan extra druk geven op handhaving en politie.

Daarnaast vraagt de voorbereiding en begeleiding van de opvang inzet van de gemeentelijke organisatie. Dit leidt tot hogere werkdruk en vertraging van andere werkzaamheden. Eerdere ervaringen in IJsselstein laten zien dat goede begeleiding en dagbesteding het risico op overlast kunnen beperken.

Analyse consequenties

a/ **Juridisch:** Omdat de locatie niet past in het Omgevingsplan is een legalisatieprocedure nodig. Deze procedure duurt te lang voor de voorziene periode. Voor de tussenliggende periode is een gedoogbesluit nodig. Daar staat geen bezwaar tegen open. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de belangen van onze huurder van het terrein. Daar is passende compensatie voor nodig.

b/ **Financieel:** De kosten voor het opzetten en het beheer van de noodopvanglocatie liggen geheel bij het COA. Ook brengt het COA na de sluiting van de noodopvang de locatie, op eigen kosten, weer terug in oude staat. Voor eventuele kosten voor de gemeente kan gebruik worden gemaakt van de decentralisatie-uitkering van het rijk.

c/ **Personeel:** Gedurende de weken van voorbereiding en de eerste weken van de opvang heeft dit voor de betrokken medewerkers prioriteit boven andere werkzaamheden. Er is in ieder geval inzet nodig van medewerkers uit de teams van Samenleving, Ruimte en projecten, Civiel en vastgoed en Advies. Als er werkzaamheden door deze prioritering vertragen wordt dit besproken met de betreffende portefeuillehouder en gezocht naar een oplossing.

d/ **Organisatorisch:** Vormen stuurgroep met de bestuurlijke opdrachtgever en vormen van een ambtelijke projectgroep.

Afstemming

a/ **intern:** Samenleving, Ruimte en Projecten, Communicatie, Civiel en vastgoed en Juridische Zaken

b/ **extern:** COA, politie, raad en commissieleden

Duurzaamheid

n.v.t.

Communicatie en participatie

Het is van uiterst belang om de communicatie zorgvuldig te laten verlopen zodat de gemeente regio houdt over het proces. Zie hiervoor het "Communicatieplan noodopvang vluchtelingen 2026".

De gebruikers van de locatie worden, na afstemming met communicatie, geïnformeerd. Waarna ook de raad en omwonenden worden geïnformeerd. Hierna zal ook een persbericht uitgaan en een Q&A voor de website.

Uitvoering en planning

Na het besluit vindt binnen een termijn van 7 dagen het gesprek met het COA plaats over de exacte invulling binnen de kaders. De uitkomst van dit gesprek heeft invloed op de uitvoering en planning. Aan de hand van de uitkomsten wordt een bestuursopdracht aan de organisatie opgesteld en als besluit aan het college voorgelegd. In deze bestuursopdracht komt een overzicht van de uitvoering en de planning.

Raadsinformatiebrief

De raad wordt schriftelijk geïnformeerd door middel van bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

Afweging locaties noodopvang vluchtelingen (versie 13 april)

	SOORT PLEK EN HUIDIG GEBRUIK	INSCHATTING CAPACITEIT	NUTSVOORZIENINGEN	BEREIKBAARHEID (HULPDIENTEN ETC.)	VOORZIENINGEN (OV; WINKELS ETC.)	BEREIKBAARHEID OP- EN AFBOUW; PARKEREN PERSONEEL EN LEVERANCIERS	VEILIGHEID EN HANDHAVING (GEMEENTE OOV EN POLITIE)	MAATSCHAPPELIJKE IMPACT (BUURT EN INWOONERS ALGEMEEN)	OVERIG	OORDEEL COA
Gemeentehuis Overtoom, 1^e verdieping	<p>Gebouw waarvan 1^e verdieping leeg staat; in centrum</p> <p>In gebruik zijnde verdiepingen = gemeentelijke organisatie en balie, Pulse, politie etc.</p>	< 100	Aanwezig	Zeer goed	Zeer goed (centrum)	Schaars, geen straat-parkeren, wel parkeergarages	Moeilijke combinatie met gezamenlijke entree gemeente/klant contract centrum. Geen afgescheiden doorgang mogelijk. Ook buitenruimte voor noodopvang lastig (alleen binnenplaats hiervoor mogelijk). Politie wil ging hangplek creëren rondom het gebouw (ingang gemeentehuis/Fulco) wel dicht op toezicht en handhaving.	Mogelijk verondersteld effect ondernemers binnenstad? Horeca?		<p>ONGESCHIKT</p> <p>Te klein voor benodigde voorzieningen (bijv. sanitair); te weinig privacy bewoners; geen buitenruimte voor bewoners</p>
Het Podium	<p>Veld, gras</p> <p>Evenemententerrein</p>	200-300	Aanwezig	Zeer goed	Zeer goed	Goed	Lastige combinatie met evenementen, horeca etc. (zowel voor bewoners als bezoekers evenementen/binnenstad)	Gevoelige locatie (eerdere discussie woningbouw)		<p>TECHNISCH GESCHIKT, NEGATIEF ADVIES wegens ligging in het centrum en evenementenlocatie.</p>

	SOORT PLEK EN HUIDIG GEBRUIK	INSCHATTING CAPACITEIT	NUTSVOORZIENINGEN	BEREIKBAARHEID (HULPDIENTEN ETC.)	VOORZIENINGEN (OV; WINKELS ETC.)	BEREIKBAARHEID OP- EN AFBOUW; PARKEREN PERSONEEL EN LEVERANCIERS	VEILIGHEID EN HANDHAVING (GEMEENTE OOV EN POLITIE)	MAATSCHAPPELIJKE IMPACT (BUURT EN INWONERS ALGEMEEN)	OVERIG	OORDEEL COA
Sportpark Groenvliet, IJFC Veld 2	Sportveld, gras Zaterdagwedstrijden voetbal (minst gebruikte veld op druk complex)	Gemeente: 200-300; COA: 400	Kan in worden voorzien	Goed	Goed	Goed, parkeren noodopvang mogelijk op veld	Qua fysieke omgeving mogelijk. Voetbalsupporters kunnen van zich laten horen. Eigen opgang mogelijk, kan af worden gescheiden van rest van het sportpark.	Gevoelig i.v.m. overige gebruikers sportpark (2 voetbalverenigingen, naastgelegen tennisvereniging, dui-venvereniging, BSO)	Rekening houden met verplaatsen wedstrijden en opleveren veld in oude staat.	VOORKEURSLOCIAT Geschikt voor unitbouw (grotere eenheden); kwalitatieve opvang mogelijk; snel inzetbaar
WOC, 2^e verdieping (Merkelbachlaan, Zenderpark)	Gebouw waarvan 2 ^e verdieping (klaslokalen) leeg staat; in woonwijk	Ca. 100	Aanwezig	Goed	Winkelcentrum Meridiaan + centrum nabij; OV/tram	Beperkt / schaars	Gescheiden opgang mogelijk. Beperkt buitenterrein (is nu speelterrein kinderopvang)	Scholen aan overkant water, effect (ouders van) kdv in zelfde gebouw	In gebruik zijnde verdiepingen = sporthal, 2 kdv's; GGD. Voor gebruik douches is toegang sporthal nodig op de begane grond	GESCHIKT Vnl. geschikt voor 1-2 persoons plaatsing; snel gereed te maken